

رأی شماره 1784856 هیأت تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست دیوان عدالت اداری با موضوع: : مصوبه طرح تفصیلی سال 1371 در خصوص احداث خیابان امام محمد باقر(ع) حدفاصل بلوار مدرس به میدان قرآن ابطال نشد

هیأت تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست

* شماره پرونده: ه ت/ 0200093

* شماره دادنامه سیلور: 140231390001784856 تاریخ: 1402/07/15

* شاکیان: 1- مجید بیدکی 2- بی بی مروارید جولائی 3- احترام مسعودی 4- رضیه بیدکی

* طرف شکایت: 1- اداره کل راه و شهرسازی استان یزد 2- شهرداری یزد 3- شورای اسلامی شهر یزد

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه طرح تفصیلی سال 1371 در خصوص احداث خیابان امام محمد باقر (ع) حدفاصل بلوار مدرس به میدان قرآن

* شاکیان دادخواستی به طرفیت 1- اداره کل راه و شهرسازی استان یزد 2- شهرداری یزد 3- شورای اسلامی شهر یزد به خواسته ابطال مصوبه طرح تفصیلی سال 1371 در خصوص احداث خیابان امام محمد باقر (ع) حدفاصل بلوار مدرس به میدان قرآن به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر مقرر شکایت به قرار زیر می باشد:

با ادامه اجرای بلوار امام محمد باقر (ع) موافقت گردید. نامه شماره 22914 مورخ 1402/2/9 دفتر فنی استانداری بررسی و کان لم یکن شد. مقرر شد شهرداری ادامه اقدامات اجرایی را صورت پذیرد تا تکمیل محور مذکور به دلیل ضرورت اجرای طرح انجام گردد.

* دلایل شاکیان برای ابطال مقرر مقرر شکایت:

شکات به موجب دادخواست و لوایح تکمیلی اجمالاً توضیح داده اند اجرای طرح فوق ناقض تمامی حقوق مکتسبه قانونی، شرعی، عرفی و مالکانه در پلاک ثبتی 1262/496 و سایر پلاکهای ثبتی املاک مجاور و غیرمجاور و تضییع کننده حقوق آنان گردیده و مغایر تبصره 1 و 2 تبصره ماده 22 و ماده 31 با ماده قانون شهرسازی و عمران که به تصویب وزارت کشور رسیده است مغایر با آراء وحدت رویه شماره 652 و 312 هیأت عمومی می باشد در نتیجه درخواست ابطال آن مورد استدعاست.

* در پاسخ به شکایت مذکور، اداره کل راه و شهرسازی یزد به موجب لایحه شماره 37542 مورخ 1401/5/11 به طور خلاصه توضیح داده است که:

طرح اجرایی 24 متری مذکور موسوم به بلوار امام محمد باقر علیه السلام بر اساس پیشنهادات مشاور طرح تفصیلی در راستای بند 8 ماده یک آیین نامه نحوه بررسی و تصویب طرحهای توسعه و عمران محلی، ناحیه ای، منطقه ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری کشور مصوب 1378/10/12 هیات وزیران و مبتنی بر مطالعات فنی و کارشناسی مرتبط با مکان یابی و تعیین شبکه های طرح تفصیلی شهرها و نظام شهرسازی آینده شهر و مکان یابی و تغییرات و تصویب طرحهای موضوعی در زمینه عمران شهری با رعایت ملاحظات آمایشی و سرزمینی شهرها، اسناد توسعه استان و الزامات قانونی مرتبط بوده که اساساً پیش بینی مواردی نظیر مسائل توسعه خدمات و معابر شهری پیش بینی هزینه های اجرایی طرح در بلند مدت و افق طرح و سایر مسائل مرتبط با موضوع مکان یابی و طراحی را مد نظر قرار داده که نهایتاً در تاریخ 1372/8/11 به تصویب کمیسیون ماده پنج در استان رسیده است که این امر مبین و مثبت جایگاه قانونی و کارشناسی طرح دارد که متعاقباً به دلیل اهمیت موضوع و نقش و جایگاه این محور در استخوان بندی شبکه معابر شهری شهر یزد، در طرح جامع شهر یزد مصوب 1387 شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و طرح تفصیلی جدید و ملاک عمل شهر یزد مصوب سال 1396 کمیسیون ماده پنج استان) عیناً جانمایی و تثبیت گردیده است که در طی 30 سال گذشته مورد درخواست و پیگیری شهروندان شهر بوده و اکثر پلاکها و زمینهای واقع در طرح به صورت زمین بایر بلا استفاده و مزروعی می باشد گزارش تفصیلی و تصویری (پیوست و در این راستا تملکهای زیادی توسط شهرداری (به عنوان مجری طرح) صورت گرفته است نقشه پیوست و یا بنا به اظهارات شهرداری یزد، توافق نامه آن تنظیم و به تائید مالکین رسیده است و با توجه به حقوق مکتسبه ایجاد شده و تخصیص بودجه لازم، عملیات اجرایی در دستور کار شهرداری یزد در طی سالیان گذشته بوده است.

همچنین با توجه به وضعیت ترافیک موجود خیابان ایت الله کاشانی شهر یزد به عنوان محور اصلی عبوری و شاهراه شمال به جنوب شهر یزد و عدم امکان تعریض آن و نبود شبکه های جایگزین، ضروری است از ظرفیت گذرهای جمع و پخش کننده و ایجاد شبکه های موازی همانند شبکه مذکور به جهت رفع مشکلات ترافیکی استفاده شود که بر اساس همین امر می باشد که طرح اجرایی مذکور در طی سالان گذشته مکرراً تثبیت وضعیت شده و به عنوان یکی از پروژه های شهرداری یزد در دست اجرا بوده است.

لذا به پیوست موقعیت طرح اجرایی مصوب بر روی عکس هوایی سال 1401 و همچنین طرح تفصیلی سال 1372 و طرح تفصیلی سال 1396 و طرح اجرایی مصوب سال 1375 و طرح اصلاحی و اجرایی مصوب سال 1398) مطابق با بند یک صورتجلسه شماره 31 مورخ 18/09/96 شورای اسلامی شهر یزد و بند یک صورتجلسه مورخ 15/05/98 کمیسیون بررسی و تصویب طرحهای عمرانی، به منظور تخریب کمتر باغات در مسیر و سهولت آزادسازی) و نیز تصویر نقشه موقعیت پلاکهای تملک شده توسط شهرداری (23500 متر مربع ارسال می گردد.

با عنایت به سوابق فوق الذکر، گذر مذکور دارای طرح مصوب بوده است و بر اساس آن و بنا بر مستندات شهرداری یزد تملکهای زیادی انجام شده است و مبنایی برای ایجاد حقوق مکتسبه متعدد شده است.

علیهذا با عنایت به پیگیری یکی از مالکین پلاکهای در مسیر آقای بیدکی و خانواده و درخواست ایشان، علیرغم وجود طرح مصوب، موضوع اجرا یا عدم اجرای بلوار امام محمد باقر در کمیسیون ماده 5 مطرح و طی بند 3 مصوبه کمیسیون ماده 5 مورخ 1402/03/20 و با حضور استاندار محترم ادامه طرح اجرایی بلوار مورد نظر مورد موافقت اعضای کمیسیون ماده پنج قرار گرفت تصویر به پیوست النهایه به استحضار می رساند که از نظر فنی و کارشناسی و قانونی اجرای طرح مذکور ضرورت داشته و حذف آن به عنوان مغایرت اساسی در طرحهای توسعه شهری تلقی می گردد.

پرونده شماره هـ ت/0200093 مبنی بر درخواست ابطال طرح تفصیلی شهر یزد مصوب 1372 و بند 3 صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر یزد مورخ 1402/3/30 ابلاغی تحت نامه شماره 27255 مورخ 1402/4/5 در خصوص موافقت با ادامه اجرای بلوار امام محمد باقر (ع) در راستای اجرای طرح تفصیلی شهر یزد مصوب 1372 در جلسه مورخ 1402/6/26 هیات تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست مورد رسیدگی قرارگرفت و اعضای محترم هیات با اتفاق آرا به شرح ذیل اعلام نظر نمودند:

رای هیات تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست

اولا بر اساس بند 2 ماده یک قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن مصوب 1353 طرح جامع عبارت است از: «طرح بلندمدتی است که در آن نحوه استفاده از اراضی و منطقه بندی مربوط به حوزه های مسکونی - صنعتی - بازرگانی - اداری و کشاورزی و تأسیسات و تجهیزات و تسهیلات شهری و نیازمندیهای عمومی شهری، خطوط کلی ارتباطی و محل مراکز انتهای خط (ترمینال) و فرودگاهها و بنادر و سطح لازم برای ایجاد تأسیسات و تجهیزات و تسهیلات عمومی مناطق نوسازی، بهسازی و اولویتهای مربوط به آنها تعیین می شود و ضوابط و مقررات مربوط به کلیه موارد فوق و همچنین ضوابط مربوط به حفظ بنا و نماهای تاریخی و مناظر طبیعی، تهیه و تنظیم می گردد. طرح جامع شهر بر حسب ضرورت قابل تجدیدنظر خواهد بود.» همچنین بر اساس بند 3 ماده یک قانون مذکور طرح تفصیلی عبارت است از: «طرحی که بر اساس معیارها و ضوابط کلی طرح جامع شهر نحوه استفاده از زمین های شهری در سطح محلات مختلف شهر و موقعیت و مساحت دقیق زمین برای هر یک از آنها و وضع دقیق و تفصیلی شبکه عبور و مرور و میزان تراکم جمعیت و تراکم ساختمانی در واحدهای شهری و اولویتهای مربوط به مناطق بهسازی و نوسازی و توسعه و حل مشکلات شهری و موقعیت کلیه عوامل مختلف شهری در آن تعیین می شود و نقشه ها و مشخصات مربوط به مالکیت بر اساس مدارک ثبتی تهیه و تنظیم می گردد.»

ثانیا بر اساس ماده 2 قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب 1351 وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران عبارتند از: «1- بررسی پیشنهادهای لازم در مورد سیاست کلی شهرسازی برای طرح در هیأت وزیران. 2- اظهارنظر نسبت به پیشنهادهای و لوایح شهرسازی و مقررات مربوط به طرحهای جامع شهری که شامل منطقه بندی - نحوه استفاده از زمین - تعیین مناطق صنعتی - بازرگانی - اداری - مسکونی - تأسیسات عمومی - فضای سبز و سایر نیازمندیهای عمومی شهر میباشد. 3- بررسی و تصویب نهائی طرحهای جامع شهری و تغییرات آنها خارج از نقشه های تفصیلی. 4- تصویب معیارها و ضوابط و آئین نامه های شهرسازی.» همچنین بر اساس ماده 5 قانون مذکور اصلاحی مصوب 1388 و 1389 نیز مقرر گردیده: «بررسی و تصویب طرح های تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان به وسیله کمیسیونی به ریاست استاندار (و در غیاب وی معاون عمرانی استانداری) و با عضویت شهردار و نمایندگان وزارت راه و شهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی و همچنین رئیس شورای اسلامی شهر ذی ربط و نماینده سازمان نظام مهندسی استان (با تخصص معماری یا شهرسازی) بدون حق رای انجام می شود. تغییرات نقشه های تفصیلی اگر براساس طرح جامع شهری موثر باشد باید به تایید مرجع تصویب کننده طرح جامع (شورای عالی شهرسازی و معماری ایران یا مرجع تعیین شده از طرف شورای عالی) برسد.»، لذا بررسی و تصویب نهائی طرحهای جامع شهری و تغییرات آنها خارج از نقشه های تفصیلی و همچنین بررسی و تصویب طرح های تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان در صلاحیت کمیسیون موضوع ماده 5 قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران می باشد.

ثالثاً بر اساس بند 8 ماده یک آیین نامه نحوه بررسی و تصویب طرحهای توسعه و عمران محلی، ناحیه ای، منطقه ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری کشور مصوب 1378 هیات وزیران طرح تفصیلی شامل طرح های زیر می باشد:

1- 8 - طرحهای بهسازی، نوسازی، بازسازی و مرمت بافتها:

طرحهایی هستند که برای بهسازی، نوسازی و بازسازی محلات شهر اعم از قدیم، جدید و یا مساله دار به عنوان طرح تفصیلی بخشی از بافت شهر تهیه می شوند.

2- 8 - طرح آماده سازی توسعه های جدید در شهرها:

این طرحها شامل مجموعه عملیات لازم برای مهیا نمودن زمین جهت احداث مسکن و تاسیسات لازم مربوط مطابق قانون زمین شهری و آیین نامه های اجرایی آن است و به عنوان طرح تفصیلی توسعه های جدید شهری تهیه می گردد.»

بنابه مراتب مذکور طرح تفصیلی شهر یزد مصوب 1372 و بند 3 صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر یزد مورخ 1402/3/30 ابلاغی تحت نامه شماره 27255 مورخ 1402/4/5 در خصوص موافقت با ادامه اجرای بلوار امام محمد باقر (ع) در راستای اجرای طرح تفصیلی شهر یزد مصوب 1372 در حدود اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و در راستای اجرای مواد 2 و 5 قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب 1351 و اصلاحی مصوب 1388 و 1389 تصویب گردیده و مغایرتی با قوانین و مقررات مورد استناد شاکی نداشته و قابل ابطال نمی باشد. این رای به استناد بند (ب) ماده 84 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی مصوب 1402 ظرف مهلت بیست روز از تاریخ صدور از جانب رئیس محترم دیوان عدالت اداری یا 10 نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است. همچنین این رای به استناد ماده 93 قانون مذکور پس از قطعیت در رسیدگی و تصمیم گیری های آتی مراجع قضایی و اداری، معتبر و ملاک عمل خواهد بود.

رئیس هیات تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست دیوان عدالت اداری - سعید کریمی